

[J. Chr. Jensen.]

var det Spørgsmaal, jeg særlig ønskede, man skulde tage op til Overvejelse. Men saa føjede Ministeren til, at Københavns Magistrat havde udtalt, at det foreløbig ikke var nødvendigt at blande flere Kommuner ind i dette end Gentofte. Altsaa, man mente, at Gentofte og Københavns Kommuner kunde ordne Problemet i Fællesskab.

Jeg mener, at Spørgsmaalet har en langt videre Adresse, og det skal jeg tillade mig at give Bevis paa efter Forhandlinger, jeg, siden jeg talte sidst, har haft. Ifølge Oplysninger, jeg har indhentet fra saa paalidelig Kilde, er der ikke Tvivl om, at jeg har Ret i min Paastand om, at dette Spørgsmaal har en meget videre Rækkevidde end netop til de to Kommuner, ja, endogsaa en meget videre Rækkevidde end til samtlige Kommuner, der har Kyststrækninger ved Øresund.

Ministeren meddelte, hvad jeg godt vidste, at Gentofte Kommune har paabegyndt et Anlæg, som skal koste 4 Mill. Kr. Det er Kommunens Mening at samle alle de Udløb, som nu foregaar direkte i Øresund, ved en Hovedledning ved Skovshoved og ved et betydeligt Pumpeanlæg pumpe det urene Kloakvand $1\frac{1}{2}$ km, altsaa 1 500 m, ud i Sundet, og der er allerede paa dette Anlæg ofret 2 Mill. Kr. Jeg gør udtrykkelig opmærksom paa, at det er Meningen at pumpe det urensede Vand ud i Sundet. Københavns Kommune har en lignende Plan. Den har udarbejdet et Projekt, som skal koste 12 Mill. Kr., og man er allerede ved Svanemøllebugten i Gang med et stort Pumpeanlæg, som, efter hvad der er oplyst, skal koste 5 Mill. Kr., og som forventes færdig allerede i Løbet af et Par Aar.

Jeg spørger nu den højtærede Minister: Er dette tilstrækkeligt? Man fører altsaa stadig det urene Kloakvand med hele dets Indhold direkte ud i Sundet, man fører det bare lidt længere ud. Det er efter min For mening og ogsaa efter alle sagkyndiges Mening saaledes, at alt, hvad der svømmer oven paa Vandet — og det er betydelige Uhumskheder, som jeg har paavist i min sidste Tale, hvad ingen har afkræftet eller kunnet afkræfte —, driver ikke alene for Strømmen, jeg vil næsten sige mindre for Strømmen end for Vinden.

Jeg har søgt Underretning paa Meteorologisk Institut, hvordan Forholdene er med Hensyn til Vindene fra Maj til September — det er jo i den Periode Badningen foregaar —, og dær oplyste man, at Vindene Øst, Nordøst og Sydøst driver alt, hvad der flyder paa Vandet, ind mod Sjællandskysten,

og at det har vist sig, at Vindene Øst, Nordøst, Sydøst forekommer i en Fjerdedel af hele Perioden fra Maj til September. Disse Observationer er foretaget, skriver man, igennem 13 Aar fra Trekroner og er foretaget 5 Gange daglig. Det siger man, fordi man dermed vil markere, at Undersøgelserne er ret paalidelige og er foretaget over en saa lang Aarrække, at det maa siges, at man kan konstatere, at det i en Fjerdedel af hele denne Periode blæser ind mod Kysten med en af disse tre Vindretninger, som fører Snavs udefra ind mod Sjællands Kyst.

Professor Lundbye ved Statens tekniske Højskole har skrevet til mig, efter at jeg holdt Foredraget, i et Brev af 12. November, og med Formandens Tilladelse vil jeg gerne citere et Par Bemærkninger af dette Brev, hvilket Professor Lundbye har givet mig Tilladelse til. Han skriver først, at den eneste, der egentlig har taget Spørgsmaalet om Rensning af Kloakvand, som løber ud i Saltvand, op til en grundig Behandling, er en tysk, nu afdød Professor Wilhelmi, og Professor Lundbye siger videre:

„Man kan i Tyskland takke Wilhelmi for, at en Række af de store Badestrande, f. Eks. paa Rügen, ikke forurenes ved Kloakudløb, og at han har dannet Skole, ses deraf, at da man for en Snes Aar siden ved Königsberg havde haft en Række Forgiftningstilfælde med adskillige Dødsfald, antagelig stammende fra et Industriafløb, har man nu ordnet Udløbsforholdene paa en saadan Maade, at medens der tidligere var en ofte flere Kilometer bred, mørk Spildevandzone, er denne nu indskrænket til 200—300 m, og Undersøgelsesmetoderne for dette specielle Afløb er drevne til en saadan Fuldkommenhed, at man ved Kontroleringen af Udløbet kan spore det over 30 km ud i Østersøen, — over 30 km ud i Østersøen — „uden at det giver nogen Gene.“

Altsaa det viser sig — og det er ogsaa det, Professoren siger —, at man kan rense Kloakvand saadan, at det ikke volder nogen Gene, hverken for det, der skal leve i Vandet, eller for dem, der skal bade i Vandet.

At Københavns Kommune og Gentofte Kommune ikke er sig selv nok fremgaar yderligere af Undersøgelser, Professor Lundbye har foretaget, og som viser, at Rensning af Øresund faktisk er en Landssag. Det viser sig nemlig efter de biologiske Undersøgelser, han har foretaget, at Kloakslam lægger sig paa Bunden af Kattegat. Ved Undersøgelse, som er foretaget forskellige